

סדר סדר ל מס' 14/ד

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ג', בטבת תשס"ו - 28.12.54 בשעה 16.30.

- השתתפו:
- א. אונג - היו"ר
 - ב. אזניה
 - ג. מיכילוב
 - ד. בר-רב-האי
 - ה. בר-יהודה
 - ו. בגין
 - ז. הלל
 - ח. קליבנוב
 - ט. קסיס
 - י. רובין
 - יא. שפירא
 - יב. שרון

- נעדרו:
- א. אסף
 - ב. בדר
 - ג. הררי
 - ד. ורהפטיג
 - ה. טומ
 - ו. כסה
 - ז. לורנץ
 - ח. טיכמן
 - ט. טנה
 - י. שרי
 - יא. תבורי

- מוזמנים:
- א. כהן - היועץ המשפטי
 - ב. ידין - המשנה ליועץ המשפטי
 - ג. צילן - מסדר הפנים
 - ד. קדמי - סגן לערבית.

- סדר-היום:
1. חוק רואי-חשבון.
 2. חוק הבחירות לכנסת, תשס"ו - 1954.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. אונג:

1. חוק רואי-חשבון.

ד. בר-האי-האי: אני מציע לעשות רוויזיה של החלטת הוועדה בנוגע לתוספת לחוק זה. בינתיים נוצר סכסוך שמוטט גורמים אשר הניעו חברי כנסת - ואני בתוכם - להציע את הצעת החוק בזמנו, נעלמו. בפני הוועדה שעסקה בכך הובאו 212 בקשות. מהם החליטה הוועדה לתת רישיונות ללכ כל בחינה ל-45, לתת רישיונות לאחר בחינה אחת - ל-63 (ונתנו להם שנה כדי להיבחן), לתת רישיונות לאחר שתי בחינות - ל-36; לאחר שלוש בחינות - ל-17, לאחר ארבע בחינות - ל-4. רק 7 בקשות נדחו. עוד 40 בקשות תלויות ועומדות, ויש להניח שזה יהיה לפי אותה פרופורציה. לאור הנסיבות האלו וכאחר שיש בחוק גם הוראה כללית המאפשרת הקלה לאנשים מסוג זה, אין אני עומד יותר על אותה תוספת אשר עוררה התנגדות מצד שר המשפטים בפירוט, ואני מציע רוויזיה של החלטת מליאת הוועדה; לפחות את התוספת הזאת.

הייתי רוצה לעיין בחוק, בקשר עם ההצעה הזאת. לכן הייתי מבקש לדחות את ההחלטה.

ח. רו בינ:

הגיוסוקים שהיו בזמנו להצעת התוספת עדין קיימים. מבחנו מרץ עליה, הגם על הבעיה שאינה

י. בר-יהודה:

חד-פעמית יש תשובה בחוק?

ישנו סעיף כללי הנותן אפשרות לשחרר מבחינות במקרים מיוחדים, הצעת הרוויזיה נוגעת רק להוראת-המעבר, אשר כוונתה הושגה ביבתיים.

היו"ר מ. ארנא:

יש לי שתי הצעות: האחת - תיקון לגבי הרכב הוועדה, שט אני מציע להוסיף את בא-כוח הוועדה המשפטית; השניה - הוראת מעבר. אולם אני מבקש לדחות את הדבר כדי לאפשר לי לעיין בהצעת החוק.

ח. רו בינ:

סכיון שעבר זמן רב מאז דנו בחוק זה, היה רצוי מאוד סנקדיש לכך ישיבה מיוחדת.

י. קליבנוב:

עמדתי לחוק קטורה בהרכב הוועדה. אני רוצה לשאול את שר המשפטים אם הקו שלו במינוי ארבעת חברי הוועדה יהיה לפי רוחך או שתובא בחשבון האפשרות לקחת פאנשים מסוגים שונים, חדשים וותיקים.

י. שפירא:

שר המשפטים ודאי לא יקח בחשבון את הרוח דוקא מלא יכונה את אותם האנשים אשר לפי רוח החוק מסוגלים ביותר לבצע את התפקיד הזה.

פ. רוזן:

אני מציע שבישיבה שתוקדם לזה תהיה אפשרות לא רק להציע הצעות אלא גם לנסקן בקצרה.

י. שפירא:

הוחלט: להקדיש לחוק זה זמן מיוחד באחת הישיבות שבוע הבא, ולאפשר לחברי הוועדה להציע הצעות ולנסקן בקצרה.

2. חוק הבחירות לכנסת, תשט"ו - 1954.

סעיף 16 (המסד.)

ד. בר-רב-האי: הצעתי שלא נדבר על הכנת רשימת בוחרים לכנסת הסלישית אלא במצא צורה של סידור רשימת בוחרים כדי שבה בשנה, אשר תהיה מוכנה לזקרה של בחירות באותה שנה. בענין זה הלכתי בעקבות הפרקטיקה האנגלית והעליתי על יסוד זה כמה הצעות.

באנגליה הם הגיעו לסידור רשימות הבוחרים פעמיים בשנה, כיון שרשימת בוחרים אחת לכל השנה יכולה להסתיר מבחון מספר יותר מדי גדול של אנשים שהגיעו לגיל הבחירה. הזמנים הניתנים שם לערעורים וכדומה הם הרבה יותר קצרים מהזמנים הפועלים אצלנו. שם מחולקת הארץ לאיזורי קלפי כמו אצלנו, ורשימת הבוחרים מחולקת לאיזורי קלפי. יש שם מסוגה על סידור הבחירות, אשר מצדו פעניק את סמכויותיו לאלה שצריכים לבצע את הדבר. היום הקובע לרשימת האביב הוא

רס.

ועדת החוקה, חוק ומשפט

28.12.54

חוק הבחירות לכנסת, תשנ"ד-1954.

ה. בר-רב-האי:

ה-20 בנובמבר. ב-10 לינואר צריך לפרסם את הרשימה. הרשימה תורכב משלושה חלקים: החלק הראשון - הרשימה שהיתה בשנה קודמת; החלק השני - תוספת מעורבים להכניס לרשימת השנה הקודמת (זה כולל את אלה שהגיעו בינתיים לגיל 18 וגם את אלה שעברו סאיזור קלפי אחר); החלק השלישי - בחירות מעורבים להכניס ברשימת השנה הקודמת. אותה הרשימה שסמסת גם לבחירות מקוטיות. אך לאותם המבטים שיש להם זכות בחירה בבחירות מקוטיות בלבד, שגם ליד שם את האות "ל". עד ה-24 בינואר, כלומר, בסוף 14 יום, מקבלים בקשות מבטיים החושבים שיש לארפם לרשימה וכו'. עד ה-4 בפברואר, ז"א תוך שמונה ימים, יש לתת את התשובה. על התשובה אפשר לערער, אבל אין זה מעב את הרשימה, וזה עומד מחוץ ללוח הזמנים. ב-15 לסוף ספרטים את הרשימה הסופית. הרשימה הזאת בתוקף עד שנכנסת לתוקף רשימת הסתיו.

אינני מציע לעשות את הדבר מצלנו פעמיים בשנה, בכל אופן, לא בהתחלת הנסיון שלנו. אולם בכיוון זה ערכתי הצעת גרסה. (קריאת הצעת הנוסח).

י. בר-יהודה: לפי הצעה זו הפיגור יהיה לא פחות מאשר חמישה וחצי חדשים, ועד 17,5 חודש.

ד. בר-רב-האי: יש פה הרבה דברים שאפשר לתקנם. בשבילי חשוב לקבוע פרוצדורה של הכנת רשימה קבועה לכל השנה.

היו"ר ס. אונג: עלינו להחליט אם אנחנו רוצים להכניס את הדבר הזה לחוק שאנחנו דנים בו עתה, או להסתפק בזה שאמרו לנו אנשי משרד הפנים, שהם מתכוונים להגיע לכך, ושהסידור הטובע הפעם הוא הכנה לכך.

ס. צילן: אינני יכול כרגע לחוות דעה על ההצעה הזאת, אבל סבבט ראשון נראה לי שאצלנו אין היא מתקבלת על הדעת הפרטית, כי שיטת עבודתנו שונה מאשר זו שבאנגליה. שם כל איזור פועל בנפרד. אנחנו פועלים לפי שיטה של ריכוז טאכטיפלי במקום אחד. הריכוז גם דורש יותר זמן וגם טביא לכך שהפעולות הנעשות הן טובות לגמרי. יש לנו חכמיות לגמרי אחרות, הקשורות במסלול הודעות לבוחר. אנחנו מתכוונים להגיע לכך שיהיה חוק נפרד בנוגע לפנקס הבוחרים, ונציע כי כל שנה תיסלח הודעה לבוחר לכל אלה שיתווספו על בעלי זכות הבחירה שהיו בשנים קודמות.

נדמה לי שחבר הכנסת בר-רב-האי טובה בצורה זו לכבול את ידי שר הפנים. אולי אפשר לחייב את שר הפנים על-ידי החלטה של הכנסת להציע חוק בענין זה תוך שלושה-ארבעה חודשים, או לכתוב בחוק זה ששר הפנים יצטרך להכין רשימת בוחרים מדי שנה בשנה, ושהפרטים ייקבעו בחוק אחר. על כל פנים, אני מבקש להתייעץ במשרדי בקשר לכך, ולהביא תשובה בסבוע הבא.

י. בר-יהודה: אם אנחנו מדברים על חוק הבחירות על-פנות שאפשר יהיה להתאימו לבחירות לכנסת השלישית ולא יותר, כי אז אין להכניס לתוכו את הצעת חבר הכנסת בר-רב-האי. אם מדברים על חוק בחירות קבוע, הדבר כוכחח להיות בו בצורה זו או אחרת. לכן עלינו קודם כל לקבוע באלו סטתי הדרכים האלה אנחנו רוצים ללכת.

י. ספירה:

כולנו רוצים בחוקים קבועים. אבל חוק קבוע בענין זה זה רש ישוב-דעת ודיון נכונות. זה לא צריך להיעשות תחת לחץ הבחירות. ואנחנו נמצאים תחת לחץ הצורך לקיים בחירות בזמן הקרוב. לכן רצוי שנראה את החוק הזה כחוק בחירות לכנסת השלישית, בהוספת סעיף דומה לזה שהוכנס לחוק הבחירות לכנסת השנייה, בנוגע לבחירות שיתקיימו לאחר זאת. אפשר גם להוסיף שטר הסמפס יביע את דעתו בכנסת שהוא מקוזה כי הכנסת השלישית תדאג להכין חוק קבע בענין זה. הדבריהם שהציע חבר הכנסת בר-רב-האי חסובים, אבל אין להחליט עליהם על דגל אחת. לכן אני מציע שנראה את החוק הזה כחוק בחירות לכנסת השלישית.

ע. איכילוב:

אני מציע לדחות את הטיבות בענין זה לשבוע או לעשרה ימים. בינתיים גם כר צילן יהיה מוכן לתת תשובה. מפני שאם כי נימוקי חבר הכנסת ספירה נכונים, היו חברים שחשבו כי כדאי לטרוח ולגמור את הדבר.

ב. אזניה:

מבחינת הזמן לא נצליח לעשות את שני הדברים. כוונת שלא נשלה את עצמנו. הדבר העומד בפנינו הוא הבטחת הבחירות לכנסת השלישית, והוא קודם לכל דבר אחר. לכן אני מציע שנראה את החוק הזה כחוק בחירות לכנסת השלישית בלבד.

א. ידין:

הניגוד אינו בין חוק בחירות לכנסת השלישית ובין חוק בחירות קבוע. האטרבטיבה היא בין ההצעה להכניס לחוק זה את סמלת הפנקס הרצוף, הקדסטר יהיה מוכן לבחירות בכל רגע, או להסתפק בסידור המבטיח בחירות בגמר כהונתה הרגילה של הכנסת, אבל לא רק של הכנסת השלישית אלא של כל כנסת. לכן ההכרעה צריכה להיות לא על הסמלה של תחולת החוק רק לגבי הכנסת השלישית או לגבי כל כנסת, אלא על הסמלה אם להכניס את התוספת בענין הקדסטר הקבוע.

היו"ר ס. אונג:

בשבילי ההסבר הזה גורע, כי הוא מבדיל את הסכנה שלאחר הבחירות ישאירו הדבר כפי שהוא ולא ישלימו את החסר.

ד. בר-רב-האי:

החוק המונח לפנינו הוא חוק בחירות לכנסת ולא חוק בחירות לכנסת השלישית. הוא צריך לענות על כל האפשרויות. הדבר הטעניק אותי היא האפשרות לקיים בחירות במקרה של טעור וכדומה, כשהכנסת רוצה להתפזר לפני גמר תקופת כהונתה. כטוב, אפשר לפטוח על הדבר הזה. אבל במקרה שרוצים להכניס זאת, מטרד הפניה יהיה מוכרח להתאים את עצמו למה שיוחלט כאן. לפי הצעתי דבר זה אינו צריך לפגוע בבחירות לכנסת השלישית, אלא להיכנס כחלק מחוק הבחירות הכללי.

י. קליבנוב:

אם נקבל את סעיף 16 כפי שהוצע לנו על-ידי הממשלה, ואם בגמר הדיון בחוק ניווכח שנשאר לנו סמפיק זמן, האם נוכל אח"כ לדון בתוספת הטבטיחה רשימת בוחרים קבועה, או שנצטרך לשוב ולדון בכל החוק ולשנותו בהתאם לכך?

א. ידין:

אפשר להוסיף זאת בסוף.

י. קליבנוב:

אם כך, הייתי מציע להמשיך ולדון בחוק ולהשאיר את בעיית התוספת הזאת תלויה ועומדת. כאשר נגמור את הדיון בחוק נראה, אם יש לנו זמן - נדון בזה, ואם לאו - לא נדון בזה.

היו"ר ט. אונג:

אני מתנגד להצעה הזאת. כבר היום אפשר לומר שאין לנו זמן.

י. ספירא:

האנשים העוסקים בעניני הבחירות במפלגתי, למשל, לוחצים עלינו: שתפסינו כבר יהיה החוק טוב.

י. בר-יהודה:

שמענו טוב-טוב הרבה הרבה כי לפני ה-14 באפריל לא תהיה רשימה. אם נגמור את החוק שבוע יותר טובים או שבוע יותר פחות, אין זה משנה ולא כלום.

הוחלט:

לקבל את הצעת י. קליבנוב האוטרות כי בסוף הדיון בחוק, במקרה שיתברר כי נשאר זמן, ידונו בהצעת בר-רב-האי להוסיף לחוק את שאלת הקדמון הקבוע.

היו"ר ט. אונג:

בתקשתי על-ידי חבר הכנסת אונגיה להעמיד להצבעה את ההצעה לעשות רוויזיה של החלטת הוועדה בנוגע להרכב ועדת הבחירות, טעין 9.

י. בר-יהודה:

על-מנת לפגוע את האפשרות שבכל ישיבה אפשר יהיה לעשות רוויזיה של החלטתה של ישיבה קודמת, אני מציע שכל הצעות הרוויזיה בטעיפיהם השונים יועמדו להצבעה אחרי שנגמור את כל החוק.

י. ספירא:

יתכן שאפשר לקבל הצעה כזאת לגבי טעיף זה או אחר. בקשר לחוק הזה אי-אפשר לקבלה. לעתים קרובות טעיף אחד מספיק על הטעיפיהם שלאחריו. לכן אין לקבל זאת ככלל, ואני מושב שלטקרה זה אין לקבל זאת.

1. הוחלט: הצעת י. בר-יהודה לדחות את כל הצעות הרוויזיה לגבי הדיון בחוק נדחתה.

2. לקבל את הצעת ב. אונגיה לערוך סידור את ההצבעה בשאלת הרוויזיה.

3. לקבל את הצעת ב. אונגיה לעשות רוויזיה של החלטת הוועדה בטעיף 9.

ב. אונגיה:

הצעת התיקון שלי היא להוסיף להצעת הממשלה כי לאותן הסייעות שלא יגיע להן טקום בוועדת הבחירות המרכזית, תהיה זכות דעה טייעצת, כלומר, זה נוסף על שלושים האברים בוועדת הבחירות המרכזית.

הוחלט:

לקבל את הצעת ב. אונגיה האוטרות לתקן את טעיף 9 כך: להצעת הממשלה בטעיף זה להוסיף כי אותן הסייעות שלא יהיה להן טקום בוועדת הבחירות המרכזית, תהיה להם זכות דעה טייעצת.

הסתייגות לכ. קסיס: נגד ההצעה הנ"ל.

סעיף 16 (המסך).

היו"ר ט. אונג:
בסקרה שנספיק להכניס לחוק גם את הצעת חבר הכנסת בר-רב-האי, הרי לפני סעיף 16 כפי שהוא מופיע כאן יבוא סעיף שיקבע את רשימת הבוחרים הקבועה לכל שנה, ונאחרי זה יבוא הסעיף המופיע כאן בהוספת המלה "אולם":
"אולם לצרכי הבחירות לכנסת השלישית - - -".

הוחלט:
בסעיף-קטן (ג) אחרי המלים "טם אביב" יבואו המלים "או אפר".

י. שפירא:
טדוע צי יך לכתוב "טנת לידתו"? כל פי טכנס לפנס הבוחרים, ברור טאנו לפעלה טגיל הבחירה.

ב. אונגיה:
זה לעתים אמצעי של זיהוי.

י. בר-יהודה:
בסעיף-קטן (ד) אבי מציע להוסיף: "באיסור ועדת הבחירות המרכזית", כפי טהיה בחוק הקודם.

היו"ר ט. אונג:
לכן ניתנת לוועדת הבחירות המרכזית הרשות לתקן זאת.

י. שפירא:
זה ענין מדטיניסטרטיבי, טמינו שיך לכאן.

הוחלט: 1. לדחות את הצעת י. בר-יהודה להוסיף בסעיף-קטן (ד); "באיסור ועדת הבחירות המרכזית".

2. לקבל את סעיף-קטן (ד) ללא טיבו.

י. שפירא:
הסכטנו להעביר את סעיף-קטן (ה) לסוף החוק. כיון טכך, אבי טבקט לדחות את הדיון בו לסוף.

הוחלט: לקבל את הצעת י. שפירא לדחות את הדיון בסעיף קטן (ה) לסוף החוק, טאחר טהסעיף הועבר לסוף החוק.

סעיף 17.

י. בר-יהודה:
אבי רוצה טבתוך עטרת היטיט יהיה גם טבת, ושזה יהיה ברור. זהו היוט טהמספר הגדול ביותר של אנשים יכול בו טלא יכתבו טם בטבת. להתפנות כדי לבדוק את הרטיטה. אבי טטכיה

י. שפירא:
כיון טהכוונה היא טתהיינה תחנות-הצגה ובכל תחנה כזאת יהיה טפונה טטעם ועדת הבחירות, ברור טלא יתכן שזה יהיה פתוח בטבת. זה טטרד טל הטדינה, ואין עובדים בטבת בטרדי הטדינה.

ע. איכילוב:

אני מציע תיקון בנוגע לשעות ההצגה: "15 שעות ביממה ולא פחות מ-10 שעות בכל יום". ברור לי, לטעמי, שבמקום כמו תל-אביב זה צריך להיות פתוח מ-7 בבוקר עד 10 בלילה. במקום קטן זה יכול להיות פתוח רק עשר שעות, כמה שעות בבוקר וכמה שעות בערב.

י. ספירא:

מדוע לא נגיד דברים ברורים: בערים הגדולות יהיה כך, ובמקומות אחרים - אחרת.

י. בר-יהודה:

הייתי רוצה שבמקום להגיד בטופן סתמי "ערים גדולות", נקבע את מספר הבחורים שיחייב. מספר מספר יותר גדול של שעות הצגה. כמו-כן הייתי רוצה שיהיה ברור מן הנוסח שועדת הבחירות תחליט על עשר שעות שלא יהיו רצופות.

בנוגע לפתיחת תחנות-ההצגה בשבת. אני מסכים שבמקרה שייקבע שיהיה פקיד, הפקיד לא יהיה בשבת, אבל התחנה צריכה להיות פתוחה. (ד. בר-רב-האי: יגנבו את הרטיפות). אפשר להעמיד סוטר שיטמור על כך.

י. קליבנוב:

אם אין רוצים שזה יכלול שבת, צריך לכתוב: "עשרה ימי חול רצופים".

כ. קסיס:

אני מציע: "13 ימי חול רצופים". ישנם פקידים שיום החול שלהם הוא יום ראשון, וצריך שתינתן להם האפשרות לעיין ברשימה.

י. ספירא:

אני מציע כי כשרד המספטים יבין לבו נוסח המתאים לנוסח שיש בענין זה בחוק ימי הסבועה. החוק צריך להיות סותאם כך שבתל-אביב יהיה סגור בשבת, ובמקומות אחרים יהיה סגור ביום שישי או ראשון.

כ. צילון:

סעיף-קטן (ג) סכרון להתאים את השעות להרכב האוכלוסיה בכל מקום.

הוחלט: 1. לקבל את ההצעה האמורה כי במקומות הצגת רטיפת הבחורים תהיה תחנה עם פקיד.

2. לקבל את הצעת י. בר-יהודה האמורה כי התחנות יהיו פתוחות גם בשבת, אבל אז לא יהיה בהן פקיד.

הסתייגות לט. אונג.

ד. בר-רב-האי:

לסעיף-קטן (ב): אני מציע למחוק את הטלים "במועד אחד". אי-אפשר יהיה לעמוד בזה.

י. ספירא:

אני מציע: "במועד אחד ככל המפור, אבל לא יאוחר מ-110 יום לפני יום הבחירות".

כ. צילון:

אני מבקש להשאיר זאת כפי שהוצע. חבר הכנסת בר-רב-האי סכרון לקסיים שהיו ב-1919. כדי לאפשר לנו לעמוד בזה עכשיו לוח הזמנים מספיק

היו"ר ט. אונג:

אין זה טוב, מפני שאם מישהו יאחר ביום, זה סקלקל את כל לוח הזמנים.

א. צילון: אין מסון באחור של יום אחד, ביחוד כשט בחוק סעיף האומר כי כל התאריכים האלה, ועדת הבחירות המרכזית יכולה לדחותם בחמישה ימים.

הוחלט: לקבל את סעיף-קטן (ב) ללא שינוי.

י. ספירא: לסעיף-קטן (ג) אני מציע במקום "מקומות ההצגה" - "מקומות הצגת הרשימות".

הוחלט: 1. לקבל את הצעת י. ספירא האומרת לכתוב בסעיף-קטן (ג) במקום "מקומות ההצגה" - "מקומות הצגת הרשימות".

2. לקבל את סעיף-קטן (ד) ללא שינוי.

סעיף 18.

י. בר-יהודה: אני מציע לסעיף-קטן (א): במקום "רשימת בוחרים אחרת" - "רשימת בוחרים של קלפי אחרת".

ד. בר-רב-האי: לסעיף-קטן (ג): "מספר רשומי", הכוונה למספר תעודות הזהוי. צריך לכתוב זאת.

י. ספירא: ישנם אנשים שאין להם תעודות זהות, אבל יש להם מספר רישום.

י. בר-יהודה: לגבי (ג)(1), לגבי הטבקט, אין צורך במספר הרישום. חשוב מספר הרישום של המבוקט. מה שנוגע לסעיף (ג)(2), אם מישהו מונה בבקשת תיקון לגבי מישהו אחר, יתכן שאין הוא יודע את מספר הרישום שלו. הוא צריך לציין שזה אדם הנמצא ברשימת קלפי זו וזו, אבל אין הוא סהכרח לדעת את מספר הרישום שלו. וברגע שבסעיף-קטן (ד) נאמר שאם אין כותבים את כל הפרטים הנדרשים הבקשה לא תידון, צריך לדרוש רק את המינימום ההכרחי.

ט. צילון: לא תמיד יודעים לאיזו קלפי צריך העניין. לפעמים מבקשים להוסיף מישהו שאינו נמצא ברשימה.

ח. רובין: ב(ג) (3) צריך לכתוב את התיקון המבוקט. זה כולל גם את השלש לאיזו רשימה מבקשים להעביר את האיש וכו'.

לדעתי, מספר הרישום במרשם התושבים אינו צריך להופיע כתנאי לא בפרט (1) ולא בפרט (2), כי לפי סעיף-קטן (ד) התנאים האלה מחייבים ובמידה שלא יהיו - הבקשה לא תידון. הקריטריון צריך להיות: רק אותם הפרטים הדרושים כדי לזהות את האיש. אני מציע לפחוק את הדרישה לציין את מספר הרישום גם בפרט (1) וגם בפרט (2).

י. ספירא: אמ יס אפשרות לבקש העברה מאיזור לאיזור גם לאדם אחר ולא רק לאדם בשביל עצמו, מה ספריע לאדם להעביר בוחרים של רשימה אחרת שסמותיהם ידועים לו, לאיזור קלפי טרוחק טאור. לדעתי, הזכות להעביר מישהו טקלפי לקלפי היא ענין של הנוחר עצמו, ומישהו אחר אינו יכול לעשות זאת בשבילו. אני גם חושב שרק לאזרח צריכה להיות הזכות לבקש טחיקה.

א. ידין: לפי סעיף-קטן (א) אין אפשרות למישהו אחר לבקש העברה מאיזור קלפי אחד לאיזור קלפי אחר.

ב. אזוביה: האם לא צריך לכתוב כי מי שרשאי לבקש טשהו בשביל מישהו אחר, הוא עצמו צראכה להיות לו זכות בחירה?

ג. איכילוב: אני מצטרף לדעה שאין צורך בהוספת הריסום בפרטם התושבים בפרט (1). מה שנוגע לפרט (2) צריך לאפשר בסופו של דבר את הכללתו של אותו האיש ברשימת הנוחרים, ובדרך אחרת לא ימצאו אותו. זה לטובת האיש שרוצים להבטיח לו את זכות הבחירה.

הי"ר ט. אזובא: אינני מקבל את הניסוח הזה, בעיקר מאחר ססעיף-קטן (ד) קובע כי בטקרה שלא יהיו הפרטים הטבוקסים, הבקשה לא תידון. אולי צריך לתקן את סעיף-קטן (ד), אבל לא יתכן שבגלל העדר הפרט הזה, תיפסל בקסת תיקון. הייתי מציע למחוק בכלל את סעיף-קטן (ג) (2). סספיק את דורשים לכתוב את התיקון הטבוקס, ובתקנות אפשר לנסח טופס שבו יהיו כתובים כל הדברים האלה. אפשר לכתוב בפרט (ג) - "פרטי התיקון הטבוקס".

י. ספירא: בסעיף-קטן (ד) מציע טשהו יותר רך מאשר "לא תידון". אבל בפרט (2) טוב לחייב את הטבוקס לתת את כל הפרטים. אפשר לכתוב במקום "לא תידון" - "רשאים שלא לדון בה".

ד. בגין: אני מציע או למחוק את סעיף-קטן (ד) או לכתוב במקום זאת "יידרס האיש לתקן את הודעתו".

ט. צילן: אני מסכים שבסעיף-קטן (ג) (1) אין צורך בציון מספר הריסום. אבל אין הדבר כך לגבי פרט (2). ביום ראשון זה יטבנו עם אנסי המרכז לפיכחו טטרדי, ורצינו להקל בענין זה. טתברר שלא נוכל לספל בשום אדם סטגיטיט בשבילו בקשה, אם לא יהיה לנו מספר הריסום שלו. אם רוצים לכלול מישהו ברשימת הנוחרים, צריך לבדוק אם הוא רשום בפרטם התושבים, ויש לנו כרטסת רק לפי מספר הריסום שלו, ואם אין לנו מספר הריסום, לא נוכל למצוא את האיש. בשנת 1951 לא טיפלנו באף פניה שלא היה טאנין בה מספר הריסום. בנוגע לפרטים הנדרשים, אנחנו דורשים את אותם הפרטים שיש לכלול אותם ברשימת הנוחרים. אם אני חייב לכתוב ברשימת הנוחרים את שם המטפחה, השם הפרטי, שם האב, שנת הלידה והכתובת, אני טוכרח לדרוש את כל הפרטים האלה.

י. בר-יהודה: אם כך, סספיק לכתוב את שם האיש ומספרו.

ג. צילון:
 יכולה להיות טעם בכספר. אם מתוך חשש
 ספרות ספרה אחת לא נכונה, אנחנו עוד
 יכולים לטבול את האיש. בלי הפרטים האלה לא נוכל לזהות את האיש;
 מה התועלת בטחיקת הפרטים אם זה מכביד על זיהוי האיש?

ח. כהן:
 סכל מה שנאמר פה שוכנעתי שמעייף-קטן (ה)
 דיו לכנסת את כל מה שנאמר בטעייף-קטן (ג) (2)
 ואפילו את מה שנאמר בטעייף-קטן (ד). אינני יודע מדוע צריך להכביד
 על הכנסת בפרטים אלה. זה גם לא טוב מבחינה אסתטית.

י. שפיגא:
 בהתחשב עם החסדנות הטבעית לענייני בחירות
 וכיון שהדבר הזה היה בהצעת החוק ועוד
 חילוקי דעות ודיונים, מוטב להשאיר זאת, כי טחיקת הדבר עכשיו תתן
 מקום לפירושים.

ח. רובין:
 אני מציע שחובת הרשונה תהיה על משרד הפנים
 בכל מקרה, גם כשהבקשה לא נדונה.

ט. כגין:
 אם בלך בדרך הפורמליזם הטוחלט ובחליט
 כי במקרה שחסרים פרטים הבקשה לא תידון,
 יהיה זה רע מאוד, בהתחשב עם הדרגות השונות של השכלה בציבור שלנו.
 התוצאה הראשונה של הגשת בקשה פגומה להיות דרישת התיקון
 שלה. החובה לבקש את תיקון הבקשה מוטלת על המשרד אשר אליו מופנית
 הבקשה. על המשרד להודיע למגיש הבקשה מה חסר בבקשתו. לכן אני
 מציע לכתוב: "הגיש האיש בקשה שאינה כוללת את הפרטים האלה, יידרש
 האיש להוסיף את החסר, ורק אח"כ ידונו בבקשתו".

י. שפירא:
 אי-אפשר לכתוב זאת בצורה או בליגטורית. יתכן
 שלא תהיה אפשרות טכנית לעשות זאת, ביחוד
 כשהפגם בבקשה הוא שהמבקש לא הודיע את כתובתו. אני מציע להיות
 גמישים בעניין זה. קודם כל יש לתת רשות שלא לדון בבקשה פגומה.
 אפשר לתת רשות גם לבקש את התיקון הדרוש ממגיש הבקשה. אני מוכן
 לקבל את הצעת חבר הכנסת רובין, בכל מקרה להודיע לאדם את התשובה,
 פרט למקרים שהמבקש לא מסר את כתובתו.

ט. צילון:
 התוצאה האסתטית תהיה שאנחנו נוצף בעררים.
 אם אדם המגיש ערך ידע כי לא נשקפת לו כל סכנה
 מהגשת בקשה פגומה, אנחנו עלולים לקבל 200 אלף פניות בלתי מוצדקות,
 ועל משרד הפנים יהיה להודיע את התשובה לכל איש כזה, ולהודיע לו
 מדוע בקשתו פגומה. זוהי הכבדה עצומה. אם הוועדה תחליט על כך, צריך
 יהיה להאריך את לוח הזמנים.

בהתאם למה שקבענו, כל אדם המגיש פניה
 ופנייתו מתקבלת, תיסלח לו הודעה לבחור מתוקנת, או במקרה שהתיקון
 היה הכללת שמו, שלא היה כלול קודם לכן - הודעה לבחור ראשונה.
 במעייף 19 נאמר כי מגיש הבקשה צריך לקבל תשובה עד יום מסוים.
 אנחנו נסתדל לתת גם תשובות שליליות. אם אדם מקבל תשובה שלילית
 שאינו מקבל כל תשובה עד לתאריך זה, הוא יכול לפנות לבית-המשפט.

ט. כגין:
 באיזו מידה מכבידים על-ידי כך על בתי-הדין
 אם מאפשרים בכל המקרים האלה פניות לבית-

הדין.

י. בר-יהודה:
 אם אנחנו מקבלים את לוח הזמנים שהוצע על-ידי
 משרד הפנים, יש בידכם 40 יום לדבר זה.

א. צילון: הטועד האחרון להגשת ערעורים זה 93 יום לפני הבחירות. עלי לקחת זאת בחשבון.

י. בר-יהודה: פירוש הדבר שחלק גדול של העבודה יעבור מטכרד הפנים לבתי-המשפט. מה אנחנו טרנו ימים סכך? עלינו לעשות את החשבון הכולל, של כל האינסטנציות.

בטעיף-קטן (ג) במקום התקנת תקנות אני מציע: התקנת נוסח הטופס.

ח. רובין: גם אי-דיון בבקשה זוהי החלטה, וחובת התשובה קיימת גם במקרה זה. ואפילו אם מספר הסקרים האלה יהיה 200 אלף, זה לא צריך לקחת הרבה זמן לטלא את הטופס הטוכן ולשלחו.

ח. כהן: אם טעיף-קטן (ד) ייפחק, ואם החוק קובע כי פרטים מסויימים צריכיה להיזכר בכל בקשה, גם אז ברור כי מטכרד הפנים יכול שלא לדון בבקשה כאשר חסרים בה פרטים. לשם כך אין צורך בכל הוראה בחוק. מכיון שבטעיף-קטן (א) יש הוראה האוסרת צריך להודיע למבקש על ההחלטה, אני מציע למחוק את טעיף-קטן (ד).

הוחלט: 1. למחוק את טעיף-קטן (ד).

2. לקבל את הצעת י. בר-יהודה למחוק בטעיף (ג) (1) את הדרישה לציין את מספר הרישום בטרם התושבים.

ח. כהן: ואם טעיף-קטן (ה) דרוש?

ס. צילון: טרם קבענו באיזו צורה יפנה המיש למטכרד הפנים. ישנן כמה הצעות: שיגיש את הבקשה בדואר, שיפנה למטכרד הרישום של מקום מגוריו או למרכז לטיכון מטכרדי. חשבנו שטר הפנים ידאג לדברים אלה בתקנות. אם אנחנו יכולים לעשות את הדבר הזה בלי טעיף-קטן (ה), אפשר לוותר עליו.

י. בר-יהודה: צריך להוסיף כי זה יהיה עד אותו יום של התחלת הגשת התיקונים, ואפילו כמה ימים לפני כן.

זה ברור. ס. צילון:

י. שפירא: אני מציע לאשר את טעיף-קטן (ה) כפי שהוצע.

א. ידין: אני מציע לנסח את טעיף-קטן (ה) כך: "טר הפנים רשאי להתקין תקנות בכל הצובע לדרכי הגשת הבקשה והדיון והטיפול בה.

ח. כהן: אני מציע: "טר הפנים רשאי לקבוע בתקנות דרכי הגשתה של בקשה לפי טעיף זה וצורת הדיון והטיפול בה.

ועדת החוקה, חוק ומשפט - 12 - רט.
28.12.54
חוק הבחירות לכנסת, תשט"ו-1954.

י. ספירא:
אני מציע: "להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע סעיף זה".

הנחלט:
1. לדחות את הצעת י. בר-יהודה האוטררת לכתוב בסעיף-קטן (ה) כי "שר הפנים רשאי לקבוע את נוסח הטפס".

2. לקבל את ההצעה לנסח את סעיף-קטן (ה) כך: "שר הפנים רשאי להתקין תקנות לביצוע הוראות סעיף זה".

הישיבה נועלה בטעה 19.30.